

[Johannes Hansen.]

med saa velvillige Øjne, som Ordføreren vilde give det Udseende af, og som der ogsaa tidligere er givet Udtryk for, bl. a. af den højttærede Landbrugsminister — jeg er for øvrigt ikke i Tvivl om, at vi vil faa akkurat det samme at høre i Dag. Det er ikke Tilfældet. Der er mange ude omkring i det danske Landbrugserhverv, som ser paa en Lovgivning af denne Art med megen Misfornøjelse, og det er slet ikke saaledes, at der er trukket Partigrænser i denne Henseende, nej, det er ikke alene saadan særlig slemme Venstremænd, men ogsaa Folk af andre Partifarver, for øvrigt ogsaa Folk, der har faaet grundforbedret, som godt ser det ganske urimelige i at opretholde et Forhold som det, der her bestaar.

Derfor kan vi ikke fortsat gaa med til en Lovgivning som den, Ministeren stiller Forslag om. Vi ønsker en Lovgivning om Grundforbedringsarbejder, der er mere i Stil med det, der var gældende, før den nugældende Grundforbedringslov blev vedtaget.

Med en Grundforbedringslov af den Art, vi har i Øjeblikket, med det store Apparat til Administration af Loven, som er sat i Scene, er jeg heller ikke sikker paa, at det altid er fuldt forsvarligt, hvad der bliver udrettet efter Loven. Det er en Kendsgerning, at Grundforbedringsudvalgene Landet over hvert inden for sin Kreds virker for at faa saa mange Arbejder sat i Gang som vel muligt. Det har de i og for sig Pligt til, for det staar i den nugældende Lovs § 9, tror jeg, det er, og derfor har man ingen Grund til at bebrejde disse Folk, at de gør et Stykke Arbejde i saa Henseende. Men det er jo med denne Sag som med saa mange andre, at naar man blot har tilstrækkelig veltalende Fortalere til at rejse rundt og fortælle Befolkningen, hvilke store Velsignelser der kan opnaas ved at anvende netop en Lov som denne, kan man ogsaa faa saadanne Arbejder sat i Gang, og det er det, som har fundet Sted.

Vi mener derfor, at det vil være naturligt, at det i højere Grad bliver de enkelte Landbrugere selv, der kommer til at tage Bestemmelsen. De bliver saa ikke udsat for det Pres, som de er udsat for i Øjeblikket, de vil selv kunne skønne over det fornuftige og forsvarlige i at faa saadanne Grundforbedringsarbejder sat i Gang. De vil sætte saadanne Arbejder i Gang, naar de ser deres Fordel derved; og naar de saa ikke faar de store Tilskud, men selv skal betale, kan man være helt sikker paa, at de Arbejder, der bliver udført, er Arbejder, som er økonomisk forsvarlige.

Vi har i Udvalget hørt nævne, hvad det har kostet at faa grundforbedret visse Arealer, og de Tal, der blev nævnt, var ganske fantastiske og fuldstændig urimelige. Hvis der er foregaaet meget Grundforbedringsarbejde til de Priser, er det i allerhøjeste Grad paa Tide, at vi stopper med en Tilskudsordning som den, der her er Tale om. Vi ønsker altsaa, at Tilskudsordningen skal falde bort, men ønsker, at Grundforbedringsarbejdet kan foregaa efter en Linie som den, vi har stillet Forslag om i vort Ændringsforslag, som findes i Betænkningen under Nr. 1.

Jeg vil gerne gøre nogle enkelte Bemærkninger om Bestemmelserne i dette Ændringsforslag; jeg tror, at man gennem dette vilde skabe Mulighed for, at det sunde og rimelige Arbejde kunde fortsætte paa en Maade, som ikke kom nogen til Skade, og Grundforbedringsarbejdet kunde komme til at foregaa paa en forstandig og forsvarlig Maade.

I vort Ændringsforslag har vi slettet alle Tilskud med Undtagelse af, at der, som Ordføreren før gjorde Rede for, ydes Tilskud, hvis der antages Arbejdere, som ellers vilde være henvist til at leve af det offentlige. I disse Tilfælde kan man faa indtil en Trediedel af Arbejdslønnen i Tilskud, men det er en frivillig Sag for de enkelte Laantagere, om de vil have saadanne Arbejdere, eller om de vil give Afkald paa dette Tilskud. Vi er nemlig ikke blinde for, at ikke alle Arbejdere er lige vel uddannede netop til dette Arbejde. Hvor stort et Beløb det vil kunne komme til at dreje sig om, tør jeg ikke sige, det har vi ikke og kan ikke have nogen afgørende Mening om, og vi har derfor heller ikke stillet Forslag om noget Beløb i den Henseende, men derimod om, at Beløbet bevilges paa de aarlige Finanslove. Ifølge 2det Stykke af vort Ændringsforslags § 1 er Laanegrænsen omtrent som den nugældende, og ifølge § 1, 3die Stykke, og det gælder ogsaa § 6, hvor der tales om Tilskud, kan man, som jeg allerede har gjort Rede for, faa Tilskud, hvis man anvender saadanne Arbejdere, som omtales i § 1.

Vi ønsker at bevare den Fortrinsstilling, som i Øjeblikket gælder, og vi ønsker ydermere at udvide denne Fortrinsret til ogsaa at gælde Laan, som optages i Banker og Sparekasser, men vi er klar over, at det er en Vej, som man ikke skal betræde, uden at man er sikker paa, at den Prioritet, man skyder ind foran de andre Prioriteter, er forsvarlig. Man skal være sikker paa, at der er sket den Værdiforøgelse gennem